

ISSN 2585-9552

SPOJENECTVO S MÁRIOU

Číslo 7 február 2020 III. ročník

BOHATSTVO TRADÍCIE CIRKVI

Drahí priatelia,

čím je svätá omša? Obetou? Hostinou? Sme si vedomí toho, aké veľké je bohatstvo tradície Cirkvi? Zamýšľame sa niekedy nad tým, akú symboliku majú liturgické odevy a ich farba? Čo znamenajú gestá kňaza pri slúžení svätej omše? Vieme o tom, že na kresťanskom východe je svätá omša slúžená iným spôsobom, ale je to stále rovnaká a platná svätá omša a miestne katolícke spoločenstvá, hoci sú menej početné oproti tým schizmatickým, sú v plnej jednote so Svätou stolicou?

V tomto čísle Spojenectva sme sa rozhodli venovať bohatým tradíciám a symbolom spojeným s liturgiou Cirkvi, aby sme sa vám tým pokúsili priblížiť, akú nesmiernu krásou a rôznorodosťou ju Pán obdaroval.

Ak sa pozrieme na kresťanský Východ, a vďaka našim bratom a sestram gréckokatolíkom na Slovensku nemusíme chodiť až tak ďaleko, tak sa stretieme s mnohými tradíciami - okrem spomínanej gréckokatolíckej tiež napríklad s koptskou alebo chaldejskou a stretneme tu bratov a sestry, ktorí sú v jednote s pápežom a rovnako milujú Cirkev, ako my.

Ak by sme sa vybrali na bohoslužbu do ich kostolov, odkryli by sme tam veľkú hĺbku liturgie. Bezpochyby by sme mali pocit, že sa stretávame s posvätnom. S tým posvätnom, ktorého je na našom Západe bohužiaľ stále menej... Postupný zánik pocitu posvätnosti súvisí s čoraz častejšou rezignáciou na užívanie bohatstva liturgických odevov, poklón, poklasknutí, adorácií... čiže všetkého toho, čo je človek dlžný nášmu Spasiteľovi a Vykupiteľovi. A predsa sa Ježiš Kristus pri každej svätej omši dáva ako obeť za nás. A iba vo svätej Cirkvi je On stále prítomný. Práve preto tiež svätý páter Pio dôrazne pripomínal svojim duchovným deťom: „Drž sa pevne svätej Cirkvi, pretože len ona ti môže dať opravdivý pokoj, skrze Pána Ježiša ukrytého v Najsvätejšej sviatosti, ktorý je pravým kniežaťom pokoja. (...) Vyjdi zo svojho domu a zúčastni sa na svätej omši. Svet by možno mohol existovať bez slnka, ale nemôže existovať bez svätej omše.“

Zoberme si k srdcu slová stigmatika z Pietrelciny a pamätajme tiež na modlitbu posvätného ruženca. Nech sa Matka Božia z Fatimy prihovára za nás každý deň!

V Ježišovi a Márii

Vladimír Kuzník
šéfredaktor

OBSAH

Bohatstvo Tradície Cirkvi

Prekrásna vec v Cirkvi	4
Poklad východných cirkví	10
Štyri ciele svätej omše.	15

Slovo kňaza:

Krásna v liturgii nie je bonus, ale nutnosť	17
--	----

Sväté vzory:

Sv. Alfonz Liguori - Láska je pokorná, láska sa nevystatuje	20
--	----

Ruženec - záchrana pre svet:

Vznik ruženca	22
-------------------------	----

Fatimský apoštolát:

Mária je tiež moja Matka.	24
-----------------------------------	----

Listy od priateľov

	26
--	----

Prečo Matka Božia plače?

	30
--	----

Mariánske strany:

Skalka pri Trenčíne	32
-------------------------------	----

SPOJENECTVO S MÁRIOU

ŠÉFREDAKTOR
Vladimír Kružík

ČLENOVIA REDAKCIE
Branislav Michalka, Mário Vadás

GRAFIKA
Martin Matušák

VYDAVATEĽ A DISTRIBÚTOR
Nadácia Slovakia Christiana
IČO: 50468332

ADRESA REDAKCIE
Palackého 4, 811 02 Bratislava
tel.: 02 / 222 000 63 (po-pia 8.30-16.00 hod.)
e-mail: redakcia@spojenectvosmariou.sk
webová stránka: www.slovakiachristiana.sk

Náklad: 21 000 kusov
Registrácia na Ministerstve kultúry SR pod číslom 5682/18
ISSN: 2585-9552
Vychádza dvojmesačne. 1/2020 Nepredajné.

Obálka:

Martin Matušák:
*Kardínal R. L. Burke
na omši v Bratislave*

Prekrásna vec v Cirkvi

Svätá omša je srdcom Cirkvi. Svätý Alfonz Maria de Liguori ju nazval najnádhernejšou vecou v Cirkvi, svätý Páter Pio povedal, že bolo by ľahšie žiť na zemi bez slnka než bez svätej omše a bl. arcibiskup Antoni Julian Nowowiejski vo svojom diele venovanom...» **str. 4**

Poklad východných cirkví

V Kréde vyznávame, že Cirkev je jedna, svätá, katolícka a apoštolská. Dnes sa zameriame na katolíckosť, čiže univerzálnosť Kristovho Mystického Tela. To, že Cirkev je katolícka, znamená, že zahŕňa celý svet a je poslaná...» **str. 10**

Krásna v liturgii nie je bonus, ale nutnosť

Istý veced raz povedal, že pre neho je najväčším dôkazom existencie Boha skutočnosť, že svet a príroda, ktoré nás obklopujú sú krásne. Tento svet by totiž mohol ako ekosystém ... » **str. 17**

PREKRÁSNA VEC V CIRKVI

Svätá omša je srdcom Cirkvi. Svätý Alfonz Maria de Liguori ju nazval naj-*Snádhernejšou* vecou v Cirkvi, svätý Páter Pio povedal, že *bolo by lahšie žiť na zemi bez slnka než bez svätej omše* a bl. arcibiskup Antoni Julian Nowowiejski vo svojom diele venovanom Najsvätejšej obeti konštatoval, že históriu omše by sa patrilo písať na kolenách, lebo len tak jej môžeme vzdať náležitú úctu.

Prečo sa takto vyjadrovali o svätej omši? Z jednoduchého dôvodu. Je to obeta Tela a Krvi Pána Ježiša Krista, prinášaná nekrvavým spôsobom na oltároch pod spôsobom chleba a vína na pamiatku obety kríža.

Obeta omše je teda čo do podstaty rovnaká ako tá na kríži, pretože ten

istý Spasiteľ, ktorý sa obetoval na kríži, je prinášaný rukami kňazov, ale nekrvavým spôsobom.

OMŠA A EUCHARISTIA - JEMNÉ ROZDIELY

Pojmy „svätá omša“ a „Eucharistia“ sa dnes neraz používajú ako vzájomne zameniteľné synonymá. Podľa tradičného katolíckeho učenia je však medzi nimi jemný, ale významný rozdiel. Eucharistia je najdôležitejšou sviatosťou, ktorú ustanovil Ježiš Kristus pod spôsobom chleba a vína, v ktorej je Ježiš Kristus skutočne a podstatne prítomný.

Aký je teda rozdiel medzi sviatosťou Eucharistie a obetou? Po prvé, sviatosť sa vykonáva konsekráciou a trvá, zatiaľ čo obeta sa vyčerpáva a končí po dovŕšení aktu obety. Preto svätú Eucharistiu uchovávame s úctou vo svätostánkoch a má význam sviatosti, nie obety. Po druhé, pre tých, ktorí prijímajú Eucharistiu vo forme hostie, sa

stáva duchovným pokrmom a žriedlom zásluh a nadprirodzeného úžitku. Obeta zasa umožňuje nielen získavať zásluhy, ale aj prinášať zadostučinenie.

PREČO PRINÁŠAME OBETU SVÄTEJ OMŠE?

Obetu svätej omše prinášame zo štyroch dôvodov: Aby sme Bohu vzdali náležitú úctu, aby sme Mu ďakovali za jeho dobrodenia, aby sme Pána Boha uzmiérovali a zadostučinili za naše hriechy a tiež pomáhali trpiacim dušiam v očistci, aby sme u Boha vyprosili všetky milosti, ktoré potrebujeme.

MNOHO OBRADOV - ROVNAKÝ ÚČEL

Hoci máme veľa obradov a ritov, účel každej svätej omše je rovnaký. Spasiteľ nám zanechal iba to, čo je absolútne potrebné, aby sviatosť vznikla, a ostatné ponechal na Cirkev. Obrady sprevádzajúce transsubstanciáciu sa preto mali slobodne rozvíjať pod vplyvom danej kultúry vychádzajúc z hlbín svätých duší naplnených modlitbou.

Katolícka Cirkev dovoľuje množstvo obradov, pokiaľ vychádzajú z tradícií miestnej cirkvi a nie sú v rozpore s katolíckym učením.

V priebehu storočí sa v Cirkvi Západu vyvinuli obrady:

- Klasický rímsky obrad, tak tiež nazývaný ako mimoriadna forma, ktorý bol bežne slávený v Cirkvi do roku 1970 v latinskom jazyku.

- Novus Ordo Missae - dnes bežná forma, slávená väčšinou v národných jazykoch.

Oba obrady sa od seba výrazne líšia. Klasický obrad zdôrazňuje obetný charakter omše, kým Novus Ordo Missae zdôrazňuje spoločenstvo. Odlišnosť je však oveľa viac. Rozdielom medzi obidvomi obradmi sa budeme venovať inokedy.

Okrem toho na Západe majú svoj obrad aj niektoré rády, napríklad dominikáni či kartuziáni. Poznáme tiež obrad ambroziánsky, bragský, mozarabský, galikánsky a irijský.

NEBESKÉ ČARO

Svätá omša nás očisťuje a očarúva svojím nebeským kúzlom tak, aby všetky naše zmysly videli, počuli, cítili, zakusovali a dotýkali sa čohosi, čo tento svet dať nemôže. Túto mimoriadnu krásu zdôrazňujú gestá, rúcha i náčinie používané počas Najsvätejšej obety.

POSVÄTNÉ RÚCHA

Kňaz prináša obetu svätej omše v mene Ježiša Krista a Cirkvi. Preto si oblieka rúcho, ktoré vyjadruje jeho dôstojnosť a vnútorne ho disponuje na to, aby s uzobranosťou pristúpil k oltáru.

Kňaz kladie na krk a plecica **humerál**, čiže kúsok obdĺžnikového ľanového plátna, ktorý pripomína potrebu sústrediť sa.

Potom si oblieka **albu**, čiže tuniku, ktorá siaha od ramien až po päty. Alba

pripomína rúcho obmyté a vybielené v Baránkovej krvi, o ktorom píše sv. Ján v Knihe zjavenia.

Povraz alebo pás, ktorým sa podväzuje alebo prepáše alba okolo pása, je **cingulum**, ktoré je symbolom zdržanlivosti.

Pri slávení svätej omše v klasickom rímskom obrade má kňaz na ľavom ramene **manipul**. Vznikol zo šatky určenej na utieranie potu a symbolizuje namáhavosť kňazskej práce. Manipul taktiež pripomína okovy, ktoré boli nasadené Ježišovi na ruky, keď bol zajatý, ako aj povraz, ktorým bol vedený na Golgotu.

Kňaz si kladie na krk **štólu**, čiže úzku dlhú stuhu, ktorú prekríži na hrudi. Je symbolom posväcujúcej milosti.

Vrchným kňazským rúchom je **ornát**, ktorý zakrýva celú postavu ce-

lebranta a symbolizuje plnosť dokonalosti, ktorú má kňaz dosiahnuť.

Mimo svätej omše si kňaz oblieka široký plášť s kapucňou, zapínaný sponou.

FARBY LITURGICKÝCH ODEVOV

Cirkev mení farbu liturgických rúch, aby lepšie vyjadrila charakter slávených obradov a dynamiku liturgického roka. Rímska liturgia používa šesť farieb.

Biela - symbol svetla, čistoty a radosti. Používa sa na sviatky Pána, Matky Božej, anjelov, svätých vyznávateľov a panen.

Červená - farba ohňa, krvi a kráľovských rúch. Používa sa na Turíce, sviatok Povýšenia svätého Kríža, sviatky mučeníkov, na Kvetnú nedeľu. V ob-

vyklej forme rímskeho obradu sa používa aj na Veľký piatok.

Zelená - farba živej prírody. Symbol života a nádeje. Používa sa v období po sviatkoch.

Fialová - symbol pokánia a túžby. Cirkev ju používa v obdobiach prípravy na sviatky, cez Advent, v predpôstnej dobe, cez Veľký pôst a na Štedrý deň. V obvyklej forme rímskeho obradu cez Advent, Veľký pôst a pri liturgii za zosnulých.

Ružová - symbol zornice. Je povolená len na tretiu adventnú nedeľu a na štvrtú pôstnu nedeľu. Zdôrazňuje radosť z Pánovej blízkosti a pauzu v pôstnej disciplíne.

Čierna - symbol noci, hriechu a smrti, ale aj smútku a pokánia. Používa sa na Veľký piatok (v klasickom rímskom obrade), pri omšiach za zosnulých a na Dušičky.

Okrem toho, ak je to potrebné, na sviatok môžu liturgické rúcha **zlatej** alebo **striebornej** farby nahradiť rúcha inej farby okrem fialovej alebo čiernej.

POSTOJE V LITURGIÍ

Státie je znakom hlbkej úcty k Bohu - Najvyššiemu Pánovi. Celebrant takmer všetky liturgické úkony vykonáva v stoji.

Kľačanie je prejavom hlbkej úcty, pokory a poklony pred Bohom. Kľačí sa pred Najsvätejšou sviatosťou, oltárom, krížom, svätým obrazom, počas svätého prijímania a počas vdakyzdania po prijatí Tela Kristovho.

Kľačanie tiež označuje kajúcnu a prosebný postoj. Človek kľaká, aby adoroval Boha. Týmto spôsobom vyjadruje osobitnú úctu voči Jeho Majestátu.

Sedenie podľa starodávneho zvyku náleží úradným osobám a učiteľom ako znak moci a dôstojnosti. Sedenie je taktiež postojom počúvajúceho učeníka. Zvyk sedieť pri biblických čítaniach (s výnimkou evanjelia) a pri homíliách má pôvod v začiatkoch kresťanstva.

Prostrácia alebo padanie na tvár v znamení kríža je prejavom poníženia sa pred Bohom. V latinskom obrade prostráciu vykonáva kňaz na začiatku liturgie Pánovho umučenia na Veľký piatok, keď pred oltárom padá na tvár. Prostráciu vykonávajú aj kandidáti na diakonské, kňazské a biskupské svätenia, rehoľníci, ktorí počas liturgických obradov skladajú sľuby, ako aj kandidáti na opáta alebo kandidátky na abatišu.

V klasickom obrade existuje aj druhá forma prostrácie spočívajúca v predklone tela pri kľačaní.

LITURGICKÉ GESTÁ

Poklona - vo východných liturgiách sa často používa ako znak hlbkej

úcty. V rímskej liturgii znamená úctu i pripravenosť praktizovať pokánie.

Dvíhanie očí - výraz smerovania duše a myšlienok k Bohu. Modliaci sa človek túžiaci po Bohu spontánne smeroval svoj zrak nahor. Pozdvihnutie očí malo napomôcť uvedomeniu si Božej prítomnosti a dosiahnutie väčšej hĺbky a horlivosti v modlitbe.

Bozk - je gestom lásky a výrazom úcty. Kňaz bozká oltár. Bozk oltára je prejavom úcty voči Kristovi, ktorému patrí oltár, a na ktorom Spasiteľ prináša Otcovi presvätú obeť v Duchu Svätom. V oltári sa často nachádzajú relikvie svätca v súlade so zvykom sláviť Eucharistiю na hrobch mučeníkov. Výrazom úcty je pobožkanie evanjelia, prostredníctvom ktorého sa stretávame s Kristom.

Bozkávame Kristov kríž na Veľký piatok, aby sme si uctili Umučenie Spasiteľa. Bozkajú sa relikvie svätého patróna, ktorého prosíme, aby orodoval za nás u Boha. V liturgii sa kedysi praktizoval „bozk pokoja“, ktorý bol vyjadrením nadprirodzenej lásky, bratstva, pokoja a zmierenia. Preto bol bozk vo svätej omši gestom preukazo-

vaným ako príprava na sväté prijímanie.

Znak pokoja - sa praktizuje pred svätým prijímaním v obvyklej forme rímskeho obradu. Znamená bratstvo, pokoj a zmierenie.

GESTÁ RÚK

Dvíhanie rozťahnutých rúk je výrazom očakávania Božej pomoci. Kresťania v tom vidia aj podobnosť s modliacim sa Spasiteľom na kríži. V liturgii celebrant rozprestiera ruky a pritom sa modlí modlitby dňa (kolekty), modlitby nad darmi, eucharistické modlitby a modlitby po prijímaní. Toto gesto znamená, že adresátom týchto modlitieb je Pán Boh. Vystretie rúk smerom k veriacim slovami pozdravu pripomína prítomnosť Pána počas omše.

Gesto zopätých rúk siaha až do stredoveku a je prejavom vzdávania holdu. Tento obrad je súčasťou liturgie pri kňazskej vysviacke, keď novo-vysvätený kňaz vkladá svoje ruky do rúk biskupa a sľubuje jemu i jeho nástupcom úctu a poslušnosť. Zopätie rúk praktizované pri modlitbe vyjadruje pozdvihnutie duše k Bohu a podriadenie sa jeho vôli.

Kladenie rúk patrí medzi najstaršie liturgické obrady. Vo Svätom písme znamenalo odovzdanie požehnania alebo moci. V liturgii kladenie rúk môže v závislosti od obradu znamenať požehnanie, udelenie Ducha Svätého, prevzatie úradu, oslobodenie spod vlády zlého ducha.

Bitie sa do prs v kresťanstve bolo od začiatku považované za prejav pokory a pripravenosti konať pokánie. Pretože srdce bolo považované za zdroj a sídlo hriechu, bitie sa do prs bolo okrem

iného považované za viditeľný znak pocitu hriechnosti, ľútosti, pokánia a úprimného vyznania hriechov.

Znak kríža pripomína, že kresťan má seba samého križovať s Kristom a nasledovať ho na bolestnej ceste. Prežehnanie sa je vonkajším vyznaním viery. Prežehnáva sa na začiatku a na konci liturgických činností, pri aktoch požehnania a pri sväteniach.

LITURGICKÉ NÁČINIE

Kalich - liturgické náčinie používané pri sviatosti Eucharistie.

Purifikatórium je malý ručník na utieranie kalicha.

Palla – štvorec z pevnej látky používaný na zakrytie kalicha. Spevňuje sa vložení kartónu.

Paténa – liturgické náčinie spravidla vo forme tanierika určené pre konsekrovanú hostiu. Má byť z drahého kovu.

Korporál – kus bieleho plátna s rozmermi 50x50 cm. Najčastejšie sa skladá na štyrikrát. Musí byť na ňom vyšitý kríž. Pri slávení svätej omše sa naň ukladá kalich, paténa a cibórium. Mimo svätej omše sa používa počas vystavenia Najsvätejšej sviatosti. Korporál musí byť z prírodnej tkaniny. Symbolizuje rubáš, do ktorého bolo zabalené Ježišovo telo uložené v hrobe.

Ampulky - nádobky na víno a vodu.

Lavabo - malý džbán a miska používané kňazom pri umývaní rúk.

Cibórium- je okrúhla alebo štvoruholníková liturgická nádoba slúžiaca na uchovávanie Najsvätejšej sviatosti. Od trinásteho storočia má formu kalicha s viečkom na uchovávanie hostií.

Monštrancia - liturgická nádoba používaná v liturgii na umiestnenie konsekrovanej hostie na verejnú vysta-

venie počas adorácie, pri požehnaní s Najsvätejšou sviatosťou a počas procesie napr. na sviatok Božieho Tela.

Kustódium - kovové liturgické náčinie v tvare puzdra, niekedy s nôžkou, od stredu pozlátené. Určené na uschovanie Najsvätejšej sviatosti v svätostánku. Do kustódia sa umiestňuje hostia pre vystavenie v monštrancii na verejnú adoráciu veriacimi.

Lunula - súčasť monštrancie, kovový podstavec najčastejšie v tvare polmesiaca, držiaca konsekrovanú Najsvätejšiu sviatosť vystavenú v monštrancii. Po vystavení Najsvätejšej sviatosti je lunula uschovaná v kustódii v bohostánku.

Vaskulum - nádoba s vodou nachádzajúca sa zvyčajne pri bohostánku. Slúži na umytie (ablúciu) prstov rozdávatela po podaní svätého prijímania.

POKLAD VÝCHODNÝCH CIRKVI

VKréde vyznávame, že Cirkev je jedna, svätá, katolícka a apoštolská. Dnes sa zameriame na katolíckosť, čiže univerzálnosť Kristovho Mystického Tela. To, že Cirkev je katolícka, znamená, že zahŕňa celý svet a je poslaná, aby ohlasovala evanjelium všetkým národom a všetkým ľuďom. S katolíckosťou je však spojená aj vzájomnosť, pretože národy tvoriace Cirkev ju obohacujú svojou rozmanitosťou.

Kresťanstvo vyrástlo na pôde hebrejskej kultúry, ale už v prvých desaťročiach svojej histórie ďaleko prekročilo rámec židovskej tradície a rozšírilo

svoj vplyv na územia obývané pohan-skými národmi. Prijatím viery v Krista tieto národy priniesli svoje zvyky, jedinečnú zbožnosť a materiálnu kultúru svojich národov do spoločenstva veriacich, čím obohatili drahocennú pokladnicu Cirkvi.

*Katedrála sv. Eliáša a Gregora
(Arménska cirkev)*

Foto: commons.wikimedia.org / Jari Kurittu

MEDZI CIVILIZÁCIAMI

Svätý Peter apoštol, ktorého Spasiteľ ustanovil za nového pastiera, zomrel mučeníckou smrťou v Ríme na Vatikánskom vršku. Preto sa práve toto miesto stalo onedlho srdcom Cirkvi. Rím ako sídlo nástupcov sv. Petra, čiže pápežstva, je už dvetisíc rokov centrom duchovnej moci katolicizmu. Keď skončili prenasledovania a kresťanstvo si začalo podmaňovať obrovské územia vnútri Rímskej ríše i mimo nej, liturgia, ktorú učili misionári z Ríma, sa začala označovať ako rímsky alebo latinský rítus. Týmto spôsobom boli Francúzsko a Španielsko začlenené do

latinskej civilizácie, neskôr Anglicko, Írsko, Nemecko, Česká republika a v roku 966 aj Poľsko...

V JEDNOTE S RÍMOM

Kresťanstvo rímskeho obradu dominovalo v celej západnej Európe, na východe však prevládala grécka kultúra. Jej liturgiu formovala bohatá antická tradícia, najmä filozofia, odlišný jazyk i abeceda starovekého Grécka. Disciplinovaní Rimania sa modlili jednoduchým, usporiadaným a prehľadným spôsobom. „Duchovní“ Gréci vytvorili zložitejší rítus plný gest, úklonov, chodenia okolo oltára, pálenia sviečok a okiadzania kadidlom. Rozdiely v liturgii po čase začali vyznačovať hranicu medzi dvoma civilizáciami, latinskou a gréckou (byzantskou), ktorá prechádzala cez Balkán, a neskôr aj medzi Poľskom a Ruskom.

Cirkev pri budovaní svojich štruktúr na Blízkom východe, na Kaukaze či v Afrike, prinášala do týchto oblastí predovšetkým grécku tradíciu, ktorá pri stretnutí s miestnymi kultúrami prechádzala ďalšou transformáciou. Tak sa vytvárali miestne cirkevné spoločensvá, ktoré mali veľkú autonómiu, pokiaľ ide o spôsob slúženia liturgie a vykonávania biskupskej autority. Niektoré z nich z dôvodu rôznych historických udalostí i heréz na nejakú dobu stratili spojenie s Rómom, ale v neskorších storočiach sa vrátili do lona univerzálnej Cirkvi.

V roku 1990 pápež sv. Ján Pavol II. promulgoval *Kódex kánonov východných cirkví*. V ňom uviedol dvadsaťštyri spoločensvá, ktoré sú súčasťou univerzálnej Cirkvi, ale nepatria do okruhu latinskej civilizácie. Od rímskej Cirkvi sa odlišujú iným spôsobom

*Arcibiskup Sviatoslav Ševčuk
(Ukrajinská gréckokatolícka cirkev)*

slávenia svätej omše, liturgickým jazykom, oblečením duchovenstva, modlitbami, zvykmi a často aj liturgickým kalendárom. Niekedy aj jednotlivé východné cirkvi sa od seba výrazne líšia. Na druhej strane ich všetkých spája to, že uznávajú katolícke dogmy a primát pápeža ako hlavy Cirkvi.

Veriaci rôznych kultúr, jazykov a tradícií tak tvoria jedno eucharistické Telo. Sú zjednotení v Kristovi, napriek rozdielom v spôsoboch Jeho vyznávania. Je to veľké bohatstvo Cirkvi po-

zostávajúcej z rôznych národov, ktorá však má pred sebou rovnaký cieľ - spásu duší.

RÔZNE TRADÍCIE

Východné spoločenstvá možno rozdeliť podľa formy uplatňovania duchovnej autority (patriarchálne, biskupské atď.), podľa toho, ako vznikli (tie, ktoré obnovili jednotu s Rímom, ako aj tie, ktoré ju nikdy nestratili), podľa liturgickej tradície, na ktorú sa odvolávajú (vo väčšine prípadov je to, samozrejme, tradícia byzantská či grécka, ale existujú aj iné, miestne liturgické obrady).

- Najstarším z tzv. východných cirkvi je talianska, nazývaná tiež **Taliansko-albánska cirkev**. Vznikla už v šiestom storočí na juhu Talianska, v Kalábrii a na Sicílii. Hoci je Itália, samozrejme, najstaršou rímskou provin-

ciou, jej pobrežné oblasti boli husto osídlené gréckymi osadníkmi, a preto tu spontánne vznikla miestna Cirkev verná Rímu, ale s gréckou liturgiou. Dnes má okolo šesťdesiat tisíc veriacich, z ktorých väčšina sú potomkami Albáncov, ktorí utiekli pred tureckým prenasledovaním.

- Jednou z najdôležitejších cirkví v krajine kresťanského východu je **Maronitská cirkev**. Jej korene siahajú do štvrtého storočia a hoci nikdy neprerušila cirkevné spoločenstvo s Rímom, v roku 1182 na východnom pobreží Stredozemného mora po víťaznej prvej krížovej výprave maronitský patriarcha s celým svojím klérom a ľudom formálne vstúpil do únie s Rímom. Liturgiu slúži v antiochijskom obrade, ktorý je podobný gréckemu. Medzi jeho charakteristické črty patrí požehnanie paténou a kalichom a mi-

*Kostol sv. Jozefa, Michigan
(Chaldejská cirkev)*

Foto: commons.wikimedia.org/Nheyob

moriadne dôstojné, bohato zdobené liturgické rúcha. Dnes má takmer 3,5 milióna veriacich (takže ide o tretiu najväčšiu východnú cirkev), z ktorých väčšina žije v Libanone a v západnej Sýrii. Linabončania považujú Maronitskú cirkev za cirkev národnú.

- **Chaldejská (alebo asýrska) cirkev** je ďalšou veľmi dôležitou komunitou na Blízkom východe. Po schizme spôsobenej herézou nestorianizmu žili Chaldejci niekoľko storočí odlúčení od katolíckej Cirkvi, ale v roku 1237 obnovili jednotu s Rómom. Dnes má Chaldejská cirkev vyše 600-tisíc veriacich, medzi ktorých patrí väčšina kresťanov v Iraku a vo východnej Sýrii. Chaldej-skú liturgiu kňaz slúži „chrptom k veriacim“ a jej najneobvyklejším znakom je, že text eucharistickej modlitby neobsahuje doslovný text o ustanovení Eucharistie. Jazyk liturgie je aramejský, ktorý Ježiš Kristus denne používal.

- Hoci je Francúzsko nazývané „prvou dcérou Cirkvi“, v skutočnosti prvou kresťanskou krajinou na svete bolo Arménsko. Staroveký štát, ktorý dodnes jestvuje ukrytý medzi Sýrskou púšťou a pohorím Kaukazu, prijal krst už v roku 301, dvanásť rokov pred milánskym ediktom, ktorý zastavil prenasledovanie kresťanov v Rímskej ríši! Neskôr však **Arménska cirkev** narušila jednotu s Rómom z dôvodu prijatia herézy monofyzitizmu. V roku 1195 sa časť arménskych kresťanov rozhodla obnoviť spojenie so Svätou stolicou a takto vznikla Arménsko-katolícka cirkev. Arménsky obrad je jedným z najstarších na svete; jeho vznik na prelome 3. a 4. storočia je pripisovaný sv. Gregorovi. Kňaz väčšiu časť bohoslužby zostáva pre veriacich ne-

viditeľný, pretože liturgiu slúži za závesom. Arménska katolícka cirkev má vyše 700-tisíc veriacich v Arménsku a po celom svete.

- Ďalšou národnou cirkvou, ktorá vznikla v stredoveku, je Koptská cirkev. Takmer všetci jeho veriaci sú Kopti, čiže egyptskí kresťania etnicky pochádzajúci zo starovekých Egyptanov. **Koptská cirkev** používa alexandrijský rítus, ktorý sa vyznačuje tým, že kňazi slávia liturgiu na všetkých štyroch stranách oltára. Ich spoločenstvo má približne 170-tisíc veriacich.

AFRICKÝ ROH A INDIA

V dobe veľkých zemepisných objavov, keď Európania poznávali nové krajiny a bohatstvo v nich žijúcich národov a ich kultúr, sa kresťanstvo skutočne stalo globálnym náboženstvom. Zatiaľ čo napríklad v Južnej Amerike bol rímsky rítus prijatý viac-menej bez problémov a jeho krajiny sa dostali do okruhu latinskej civilizácie, pre niektoré regióny sveta bolo potrebné prijať kompromisné riešenia. Tak v roku 1445 v Africkom rohu vznikla **Etiópska cirkev**. Prijala alexandrijskú tradíciu, ale v liturgii používa jazyk gyyz, ktorý je rodným jazykom väčšiny Etiópcanov.

Na druhej strane od roku 1599 v Indii pôsobí **Syromalabarská cirkev**, ktorá pochádza zo skupiny kresťanov sv. Tomáša, s ktorými sa Portugalci stretli v roku 1498 na pobreží Malabaru v roku 1498. Nadväzuje na chaldej-skú tradíciu, ale liturgiu slávi v miestnom malajalamskom jazyku. Do tejto cirkvi patria 4 milióny katolíkov v Indii, z celkového počtu 14 miliónov; zvyšných 10 miliónov patrí predovšetkým do Rímskokatolíckej cirkvi.

*Katedrála sv. Juraja v Libanone
(Maronitská cirkev)*

UKRAJINSKÍ UNIATI

Tu možno hovoriť o úlohe, ktorú Poľsko zohralo v histórii východných cirkví. V dôsledku úsilia, okrem iného aj kňaza Piotra Skargu v roku 1596, biskupi deviatich pravoslávnych diecéz na území dnešnej Ukrajiny, Bieloruska a Ruska podpísali jednotu s Rímom známu pod názvom Brestská únia, ktorou sa rozhodli uznať pápežovu suverenitu a katolícke dogmy pri zachovaní byzantskej liturgie, juliánskeho kalendára, svojich sviatkov ako aj tradícií (napr. dobrovoľného celibátu kňazov).

Tak vznikla Uniatská cirkev, ktorá po rozdelení v 18. storočí prežila iba v Haliči (ktorá pripadla Rakúsku), zatiaľ čo v oblasti zabranej Ruskom bola takmer úplne vykorenená.

Dnes existuje pod názvom **Ukrajinská gréckokatolícka cirkev**, má 4,4 milióna veriacich, hlavne na západnej Ukrajine a v súčasnosti je v rámci katolíckej Cirkvi najväčšou východnou cirkvou!

INÉ ZJEDNOTENÉ SPOLOČENSTVÁ

Medzi najvýznamnejšie východné cirkvi v našej zemepisnej oblasti patrí aj Rumunská gréckokatolícka cirkev s približne pol miliónom veriacich, maďarská gréckokatolícka i slovenská gréckokatolícka cirkev.

Výnimočným je prípad **Ruskej katolíckej cirkvi**, ktorá vznikla po februárovej revolúcii v roku 1917, ale čoskoro potom sa takmer všetci veriaci ocitli v pracovných táboroch, v dôsledku čoho komunita prakticky zanikla. Je tiež potrebné spomenúť Novounitskú cirkev, ktorá je pokusom o obnovenie Brestskej únie v oblastiach, kde zanikla v dôsledku cárskeho represii; dnes je to najmenšia z východných cirkví, má iba 124 veriacich, jeden kostol a jedného kňaza v Poľsku. Najmladšou východnou cirkvou je v súčasnosti Eritrejská cirkev založená v roku 2015.

NÁDHERNÉ DEDIČSTVO CIRKVI

Týmto veľmi všeobecným a stručným náčrtom sme predstavili základnú genézu a najdôležitejšie i najzaujímavejšie východné cirkvi na súčasnej mape sveta. Poznanie tohto veľkého bohatstva univerzálnej Cirkvi nám ukazuje, aký milostivý je Kristus, keď prichádza k ľuďom, aby vykúpil ich duše, pričom rešpektuje a zachováva individualitu každého z nás. Sú rôzne spôsoby uctievania Boha a existencia mnohých liturgických obradov je toho jasným dôkazom. Čo tak sa vybrať na bohoslužby do jednej z takýchto zjednotených cirkví, aby ste to nádherné dedičstvo Cirkvi spoznali?

MW

ŠTYRI CIELE SVÄTEJ OMŠE

Publikujeme úryvok z encykliky pápeža Pia XII. Mediator Dei z roku 1947 o posvätej liturgii. Aj napriek relatívne dlhému času, ktorý už ubehol od vydania tohto dokumentu, nestratil nič na svojej aktuálnosti.

Vznešená Oltárna obeta nie je teda len obyčajnou a jednoduchou pamiatkou múk a smrti Ježiša Krista, ale opravdivou a ozajstnou obetou, v ktorej Najvyšší kňaz nekrvavým obe-

tovaním koná to, čo dokonal na kríži, prináša seba nebeskému Otcovi ako najľúbenejšiu obetu. (...)

Okrem toho i stanovené ciele sú tie isté; z nich prvým je oslava nebes-

kého Otca. Ježiš Kristus od detstva až po smrť horel túžbou oslavovať Boha a obetovanie jeho krvi sa vznieslo z kríža do nebies ako lúbezná vôňa. Aby však táto oslava nikdy neprestala, spájajú sa údy so svojou Božou Hlavou v Eucharistickej obete a s ním spolu s anjelmi a archanjelmi spievajú večíté chválospevy, vzdávajúc všetku česť a slávu Všemohúcemu Otcovi.

Druhý určený cieľ sa dotýka povinného vzdávania vďaky Bohu. Len Božský Vykupiteľ ako najmilovanejší Syn nebeského Otca, ktorému bola známa jeho nesmierna láska – mohol mu podať primeraný spev vďaky. To konečne zmýšľal a chcel, keď pri poslednej večeri „vďaky vzdával“ – a neprestal to robiť ani vtedy, keď visel na kríži, a neprestáva ani vo vznešenej oltárnej obeti, ktorá zvyrazňuje činnosť vďakov čiže eucharistický prejav,

pretože práve to „je naozaj dôstojné a správne, príhodné a spasiteľné.“

Na treťom mieste je to cieľ zadostučinenia, udobrenia a zmierenia. Bezpochyby nikto iný, ako Kristus, nemohol nacelkom zadostučiniť všemohúcemu Bohu za hriechy pokolenia ľudského, preto sám chcel byť na kríži „obetou zmierenia za naše hriechy, a nielen za naše, ale aj celého sveta.“

Tak isto na oltároch sa denne obeť za naše vykúpenie, aby sme sa, vytrhnutí z večnej záhuby, pripojili k zástupu vyvolených. A to nielen za nás, ktorí žijeme v tomto smrteľnom živote, ale aj „za všetkých, ktorí v Kristu odpočívajú, ktorí nás predišli so znamením viery a odpočívajú spánkom pokoja“, lebo či žijeme alebo mrieme, „neodlučujeme sa od jedného a toho istého Krista.“

Konečne na štvrtom mieste je to cieľ orodovania. Človek – ako márnratný syn – všetky dobrá, ktoré dostal od nebeského Otca, zle použil a premrhal, a preto upadol do najväčšej biedy a špiny. Lež Kristus z kríža „prosil a žiadal, ... hlasne volal a plakal, a bol vyslyšaný pre svoju poslušnosť.“ Aj na posvätných oltároch takým istým účinným spôsobom je zástancom u Boha, že by sme opäť naplnili všetkým požehnaním a milosťou. Potom sa ľahko pochopí, prečo posvätný Tridentický snem tvrdí, že spásonosná sila kríža na odpustenie našich každodenných hriechov poskytuje sa nám skrze eucharistickú obeť.

(úryvok z encykliky *Mediator Dei*, Pius XII., Castel Gandolfo, 10. novembra 1947; titulok vložila redakcia; slovenský preklad bol prevzatý z vydania: Encyklika pápeža Pia XII. „*Mediator Dei*“, vydalo domimikánske nakladateľstvo Verbum v Košiciach roku 1948)

KRÁSA V LITURGII NIE JE BONUS, ALE NUTNOSŤ

Istý vedec raz povedal, že pre neho je najväčším dôkazom existencie Boha skutočnosť, že svet a príroda, ktoré nás obklopujú sú krásne. Tento svet by totiž mohol ako ekosystém fungovať aj bez toho, že by bol krásny. Krása sa nevyžaduje pre jeho správne fungovanie. Predsa však to, že svet je nielen účelne usporiadaný, ale ešte navyše aj krásny, vypovedá o jeho Pôvodcovi, ktorý je Krása sama a zdroj všetkej krásy. Keď svätý apoštol Peter na hore Premenenia nachvíľu uvidel Kristovu božskú krásu, zostal ako paralyzovaný a nechcel odtiaľ odísť: „Učiteľ dobre je nám tu...“

Človek, ako tvor stvorený na Boží obraz, dostal schopnosť kontemplotovať krásu tvorstva a tak sa učí vidieť v ňom odlesk krásy svojho Stvoriteľa. Ako koruna tvorstva tu na zemi je povolaný milovať a oslavovať Boha každodennou vernosťou Božiemu zákonu. No nestačí oslavovať Boha iba svojou každodennou láskou a prácou.

Človek musí vykonávať opravdivý Boží kult. Preto už na počiatku sveta Stvoriteľ rozdelil čas človeka na prácu a odpočinok: „Šesť dní budeš pracovať a v siedmy deň odpočívať.“ Človek musí odpočívať, aby sa mohol venovať výhradne hlavnému dôvodu, pre ktorý bol stvorený: aby s milujúcim srdcom uctieval Boha, aby celou svojou bytosťou smeroval k svojmu Pôvodcovi, Spasiteľovi a Posvätitelovi.

Po Adamovom hriechu je však človek naklonený milovať seba a zabúdať na Boha. Práca sa mu stáva spôsobom, akým naplňa svoje vlastné záujmy, bez toho žeby pomyslel na Boha. Práve preto musí poslúchať Boží príkaz „svätiť sviatočný deň“, posväcovať čas svojho pozemského života vykonávaním Božieho kultu. Tak dosvedčuje svoju dôstojnosť, že je stvorený na Boží obraz, povolaný pre večný život. Napodobňuje tak iné rozumné tvory – anjelov, dokonalé duchovné bytosti, ktoré v nebi pred Božou tvárou vykonávajú

dokonalý Boží kult (porov. opis nebeskej liturgie v Apokalypse – Zjv 4,8-11 a 5,11-14).

Pozemská liturgia má byť predobrazom liturgie nebeskej, a hoci ju tu na zemi vykonáva človek poznačený následkami Adamovho hriechu, predsa má dostatočne zachované dary vôle a vierou osvieteného rozumu, aby tento Boží kult vedel vykonávať správne, spôsobom, ktorý je milý Bohu a na jeho väčšiu slávu.

Boh sám v Božom zjavení stanovuje pravidlá, ako sa má správne vykonávať verejný Boží kult. V Starom zákone sú podrobne opísané chrámové služby a obety ako i oblečenie veľkňaza. Toto všetko malo byť predobrazom opravdivej a dokonalej bohoslužby Nového zákona, ktorú ustanovil sám Kristus, Boží Syn, pravý a večný Kňaz. Jeho spásanosnou obetou na kríži stratili platnosť všetky obety Starého zákona. On sám ustanovil novozákonnú obetu svojho Tela a Krvi a ustanovil všetky sviatosti, ktoré odovzdal Cirkvi. Zoslal na svoju Cirkev Ducha Svätého, ktorý vedie a posväcuje liturgiu Cirkvi. Katolícka bohoslužba má teda svoj pôvod v Božom zjavení, ktoré sa uchováva v Apoštolskej Tradícii a vo Svätom Písme. Liturgia teda patrí k pokladu viery, ktorý má Cirkev verne uchovávať až do druhého príchodu Krista.

Z uvedeného vyplýva, že pravý Boží kult nesmie podliehať subjektívnym názorom alebo momentálnej duchovnej povrchnosti. Človek teda nesmie liturgiu podriaďovať sebe, naopak musí sa sám prispôbiť podobe a povahe opravdivého verejného Božieho kultu, tak ako ho vykonáva Cirkev verná Tradícii, rukami

svojich vysvätených služobníkov, ktorí dostali účasť na Kristovom kňazstve. Stredobodom liturgie teda nie je človek ale Boh, ako to napovedá už sám pojem „Boho-služba“. Opravdivý Boží kult sa teda nesmie zvrhnúť na „človeko-službu“, čiže na kult človeka, na zdôrazňovanie významu a dôležitosti človeka. Takýto kult sa potom utápa v pýche a domýšľavosti ale aj v pohodlnosti a rozhodne ho nevedie Duch Svätý. Takáto „liturgia“ potom končí v excesoch, v snahe za každú cenu zaujať znudeného povrchného človeka, ktorý si myslí, že svojou účasťou robí nejakú láskavosť Cirkvi alebo dokonca Bohu.

Aby teda kresťan-katolík vedel správne vykonávať Boží kult, musí k nemu pristupovať s úmyslom, s akým ho vždy konala Cirkev. Musí sa usilovať o „aktívnu účasť“. Aktívna účasť, tak ako bola pôvodne chápaná zdravou teológiou, však neznamená fyzickú činnosť – chodenie, nosenie, hovorenie, spievanie a pod. - ale znamená predovšetkým činnosť duchovnú, vnútorné prežívanie veľkosti toho, čo sa pri bohoslužbe odohráva. Preto bola katolícka liturgia spojená s mnohými vonkajšími znakmi, ktoré mali slúžiť v prvom rade oslave Boha a v druhom rade napomôcť tejto opravdivej vnútornej chápacej účasti veriacich. Človek je bytosť materiálna a zároveň duchovná. Preto je primerané jeho prirodzenosti, že Boží kult je vyjadrený fyzickými znakmi a úkonmi. Liturgia preto vplýva na zmysly človeka: krása chrámu, spevu, liturgických rúch, vôňa kadidla a všetko ostatné, čo napomáha v človeku zmysel pre posvätno, ktorý do ľudskej duše vložil sám Stvoriteľ. Tento zmysel pre posvätno je však dnes v mnohých ľu-

ďoch oslabený a otupelý totálnou sekularizáciou našej spoločnosti a „zosvetštením“ a „scivilnením“ liturgie. Povážlivo sa stiera hranica medzi sakrálnym a profánnym.

Práve preto je udržanie krásy v liturgii nie nejakým voliteľným bonusom ale absolútnou nevyhnutnosťou. Vyžaduje si ju svätosť a nekonečná krása Boha, vyžaduje si ju duša človeka, aby sa mohla pozdvihnúť k Bohu. Preto treba jednoznačne odmietnuť „herézu jednoduchosti a falošnej pokory v liturgii.“ Odpor ku krásu a nádhere v liturgii, ktorým dnes trpia niektorí duchovní pastieri a pod ich vplyvom i niektorí veriaci, vôbec nemusí byť prejavom pokory ale paradoxne uprednostňovaním seba na úkor Boha. Vyhovárание sa na jednoduchosť, môže byť zakrývaním pohodlnosti v službe Bohu. Banálna, odritualizovaná, scivilnená liturgia sa môže stať pohodlnejšou pre ľudí, ale je otázne, nakoľko je potom ešte kultom Boha.

Naopak krása a vernosť Božského rituálu vyžaduje istú námahu a neraz i obeť. Postavíť kostol, ktorý je puritánsky nezdobný, ktorý vyzerá ako telocvičňa alebo hala v banke, je iste ľahšie, než postaviť umelecky bohatý sakrálny priestor. Oblieť si jednoduchý ľahký ornát s dvomi pruhmi v strede ako na teplákoch (a pritom si gratulovať, aký som pokorný) je iste pohodlnejšie, než oblieť si ťažký bohato vyšívaný ornát a vydržať ho na sebe na oslavu Boha. Alebo zaspievať banálne citové pesničky v štýle „Ježiš ťa miluje“, než nacvičiť staré krásne piesne so spevníka alebo gregoriánsky chorál...

Keď sa pozrieme na životy svätých, môžeme neraz vidieť, že pre krásu liturgie nešetřili námahou, pretože ich poháňala láska k Bohu. Obchodník s náboženskými predmetmi v Lyone sa vždy potešil, keď videl do svojho obchodu vstúpiť abbé Vianneya. Skromný svätý arský farár pre svoj kostol kupoval len tie najhonosnejšie rúcha. Jednoducho vedel, že krása v Božom kulte nie je bonus ale nevyhnutnosť vrúcnej lásky.

„Je pravdou, že Ježiš sa narodil v jednoduchej maštali a bol položený do jasiel. Lenže mudrci mu nepriniesli slamu, prach a plevy, ale drahocenné kráľovské dary – zlato, kadidlo a myrhu. Spôsob, akým sa Pán narodil, odhaľuje JEHO pokoru, ktorá pohŕda svetskou pompou, spôsob, akým sa mu klaňali traja králi, odhaľuje ICH pokoru, s ktorou hľadali to najlepšie, čo by mohli dať, aj keď vo svojej múdrosti vedeli, že to nutne bude oveľa menej, ako by si Pán zasluhoval. Našou úlohou nie je správať sa, akoby sme MY boli Ježiš, ktorý prišiel na svet, a preto stavať kostoly, čo pripomínajú stodoly, jaskyne a stajne, aby nás mohli prijať. Našou úlohou je skôr pridať sa k mudrcom a pastierom a spolu s nimi načúvať Božiemu volaniu, ktoré nás vyvádza s vlastných medzí. Na tento hlas odpovieme s vierou vtedy, ak Slovu, ktoré sa stalo telom, dáme to najlepšie, čo máme.“ (cit. Kwasniewski P., Povstávanie z prachu, s. 26)

o. Štefan Novanský

Foto: wikimedia.org/Parpan05

Sv. Alfonz Liguori – Láska je pokorná, láska sa nevystatuje

Láska sa nevystatuje. Kto miluje Ježiša Krista, nie je pyšný na svoje dobré vlastnosti. Naopak, ponížuje sa a je rád, že ho aj druhí ponížujú.

1. Pyšný sa podobá nafúkanému balóniku. V jeho očiach sa zdá veľký, ale tá veľkosť sa v podstate obmedzuje na trochu vzduchu. Balónik praskne a v okamihu všetko zmizne. Kto miluje Ježiša Krista, je naozaj ponížený. Ak v sebe objaví niečo dobré, nenadúva sa pýchou, lebo dobre vie, že všetko, čo má, je Boží dar. Sám od seba nemá nič, iba ničotu a hriech. Keď vidí, že ho Boh zahŕňa milosťami, ešte viac sa ponížuje, lebo si uvedomuje, aký je nehodný a aký je Boh štedrý!

2. Svätá Terézia hovorila o zvláštnych milostiach, ktoré jej Boh udelil: „Boh robí so mnou, čo ľudia robievajú s domom, ktorý je na spadnutie: spevňujú ho podperami.“ Ak dušu navštívi Božia láska, ktorá sa prejavuje tým, že duša cíti mimoriadnu vrúcnosť, správdzanú slzami alebo veľkou útechou srdca, duša si nesmie pripustiť myšlienku, že ju Boh odmeňuje za nejaký dobrý skutok. Naopak, musí sa ešte viac ponížiť a pomyslieť si, že ju Boh zahŕňa nežnosťou len preto, aby ho neopustila. Ak sa pre tieto dary oddá

márnivosti a bude sa domnievať, že jej Boh prejavuje zvláštnu priazeň preto, že vernejšie slúži Bohu ako iné duše, Boh ju potresce a odníme jej svoje dary. Aby bol dom pevný, musí mať dve veci: základ a strechu. Základom našej duchovnej budovy má byť pokora, hlboké presvedčenie, že nič nie sme a nič nemôžeme. Strechou je Božia ochrana, na ktorú sa bezvýhradne spoliehame.

3. Čím viac nás Boh zahŕňa milosťami, tým máme byť pokornejší. Keď svätá Terézia dostala nejakú milosť, hneď si predstavila všetky svoje spáchané hriechy. A keďže poníženosť volá po novom dôkaze priazne, Boh ju stále pevnejšie k sebe pripútal. Čím viac duša uznáva, že si nezasluhuje milosti, tým viac ju Boh obohacuje milosťami. Thais, najprv hriešnica potom svätica, sa ponížovala pred Bohom natoľko, že sa pokladala za nehodnú vysloviť meno Božie. Vo svojich modlitbách sa neodvážila povedať: Môj Bože! Ale hovorievala: „Môj Stvoriteľ, zmiluj sa nado mnou!“ Svätý Hieronym píše, že jej Boh pre túto poníženosť pripra-

vil vyvýšený trón v nebesiach. S rovnakou pokorou sa blížila k Bohu svätá Margita z Cortony. Keď ju Pán zahrnul väčším prejavom lásky, vykrikla s úžasom: „Ako, Pane, už si zabudol na to, čím som bola prv? Takto sa mi odplácaš za veľké urážky, ktoré som ti spôsobilá?“ A Boh jej odpovedal, že zabúda na všetky urážky, len keď ho duša miluje a úprimne ľutuje, že ho urazila. Veď povedal ústami Ezechiela: „Ak sa hriešnik odvráti od všetkých svojich hriechov, ...nepripomenie sa mu ani jeden z hriechov, ktoré popáchal.“ (Ez 18, 21n). Na dôkaz pravdivosti týchto slov ukázal Margite jej trón, ktorý pre ňu pripravil v nebi medzi serafínmi. Ó, kiežby sme konečne poznali cenu pokory! Jediný úkon poníženia má väčšiu cenu ako všetky bohatstvá sveta.

4. Svätá Terézia hovorievala: „Nemysli si, že si pokročil v dokonalosti, ak sa nepovažuješ za najhoršieho zo všetkých a ak netúžiš byť podnožkou všetkým.“ To neboli prázdne slová, tak sa svätica správala. A tak si počínali všetci svätí. Svätý František Assiský, svätá Mária Magdaléna de Pazzi a ostatní svätí sa pokladali za najväčších hriešnikov na svete. Divili sa, ako ich zem môže nosiť, prečo sa neotvára pod ich nohami. A hovorili veľmi presvedčivo. Ctihodný Ján z Avilly od mladosti viedol svätý život. Keď ležal na smrteľnej posteli, prišiel ho zaopatriť kňaz. Rozprával sa s ním vznešeným tónom a správval sa k nemu ako k veľkému Božiemu služobníkovi a veľkému učencovi. Ale svätý Ján ho upozornil: „Otče prosím vás, povzbudzujte moju dušu tak, ako povzbudzujete zločinc idúceho na smrť. Veď ja som jedným z nich.“ Takto zmýšľajú svätí o sebe v živote i po smrti.

5. Tak musíme zmýšľať aj my, ak sa chceme spasiť, zachovať sa v Božej milosti až do smrti. Všetku svoju nádej musíme upriať jedine na Boha. Pyšný verí v svoje sily, a preto padá. Pokorný dúfa iba v Božiu silu, preto stojí pevne, nech sú útoky pokušení akékoľvek prudké. Stále si opakuje: „Všetko môžem v tom, ktorý ma posilňuje. (Flp 4, 13). Diabol nás niekedy pokúša k namyslenosti, inokedy k zúfalstvu. Keď nám našepkáva, že sa nemusíme báť pádu, vtedy sa najväčší obávajme, lebo ak nám Boh v okamihu nepríde na pomoc svojou milosťou, sme stratení. Keď nás pokúša k malomyseľnosti, obráťme sa k Bohu a povedzme mu s veľkou dôverou: „Pane, v teba dúfam nech nie som zahanbený naveky.“ (Ž 31, 2) Bože môj, len v tebe je moja nádej, dúfam, že nebudem zahanbený a pozbavený tvojej milosti! Podobné úkony nedôvery v seba a úplnej dôvery v Boha musíme vzbudzovať až do posledného okamihu života. Vždy musíme prosiť Pána, aby nám udelil svätú pokoru.

6. Keď o sebe nízko zmýšľame, keď sa pokladáme za bedárov, to ešte nie je pokora. Naozaj pokorný pohádza sebou a túži, aby aj druhí ním pohádali. Ježiš Kristus nám odporúča, aby sme nasledovali jeho príklad: „Učte sa odo mňa, lebo som tichý a pokorný srdcom“ (Mt 11, 29). Kto sa považuje za najväčšieho hriešnika na svete, ale sa hnevá, keď iní ním pohádzajú, je pokorný ústami, nie však srdcom. Svätý Tomáš Aquinský vraví, že ten, kto je smutný, keď ním pohádzajú, je veľmi ďaleko od dokonalosti, aj keby robil zázraky. Matka Božia rozkázala svätému Ignácovi z Loyoly, aby naučil svätú Máriu Magdalénu de Pazzi poníženia.

VZNIK RUŽENCA

Tento článok je úryvkom nami vydanej knihy "Ruženec - záchrana pre svet", brazílskeho autora A. Borelliho, ktorá prvýkrát vyšla v slovenskom jazyku v roku 2019.

Ako matka Ježiša Krista je Panna Mária hodná všetkej chvály. A preto ju kresťania od najstarších dôb pozdravovali slovami anjela: „Zdravas‘, milosti plná, Pán z tebou“ (čiže „Buď pozdravená, plná milosti“).

K týmto slovám sa obyčajne pridávajú iné slová, ktoré vyriekla sv. Alžbeta (matka sv. Jána Krstiteľa, proka, ktorý predchádzal Mesiaša), keď ju prišla navštíviť Mária, jej neter. Keďže vďaka nadprirodzenému zjaveniu vedela, že práve ona bude matkou Boha, ju sv. Alžbeta pozdravila slovami: „Požehnaná si medzi ženami a požehnaný je plod života tvojho.“

Zo svojej strany Ci rkev k modlitbe pridala s lová Ježiš po slovách života tvojho a Mária po počiatocnom Zdravas‘.

Slová archanjela Gabriela sú prvotným jadrom modlitby, ku ktorému boli pridávané rozličné prvky, tvoriace dnes Zdravas‘ Mária. Preto sa táto modlitba nazýva Anjelské pozdravenie.

Zdravas‘ Mária je najvznešenejším pozdravom Najsvätejšej Panny, najdokonalejšou pochvalou, akú jej môžeme

adresovať. Skladá sa totiž zo slov, ktoré Boh vnukol svojmu poslovi, archanjelovi Gabrielovi.

Mária prejavovala veľkú radosť zočivoči dobrej novine (grécky evanghéliion) o príchode Vykupiteľa, ktorú jej oznámil anjel. Kresťania preto verili, že každé Zdravas‘ Mária, ktoré budú opakovať, bude Najsvätejšia Panna Mária počut ako ozvenu tejto radosti. A ochotne sa k tejto radosti pridávali a opakovali mnohokrát Zdravas‘ Mária.

Tento mariánsky pozdrav zvyčajne sprevádzalo pokľaknutie, aby sa tak väčšmi zdôraznil význam slova Ave, čo znamená Pozdravujem ťa. O sv. Ludovítovi, kráľovi Francúzska v rokoch 1226 – 1270, sa hovorí, že sa mal vo zvyku každý deň modliť 50 Zdravas‘ Mária, pričom pri každom pomaly vyslovovanom Zdravase si striedavo kľakal a vstával.

Postupom času sa zaužíval zvyk modliť sa naraz 150 modlitieb Zdravas‘ Mária. Tento počet zodpovedá počtu žalmov (náboženských básní, ktoré zložil zväčša kráľ Dávid). A keďže zbierka 150 žalmov sa nazýva žaltár, analogicky bola zbierka 150 Zdravas‘

Mária, ktoré sa takto modlia, nazvaná Máriiným žaltárom.

K Zdravas' Mária bola pripojená dokonalá modlitba Otče náš, ktorú Ježiš naučil svojich učeníkov, a neskôr tak tiež Sláva Otcu, čo je dokonalá doxológia (druh oslavnej formuly) Najsvätejšej Trojice:

Sláva Otcu i Synu i Duchu Svätému. Ako bolo na počiatku, nech je i teraz, i vždy i na veky vekov. Amen.

Pre lepšiu prehľadnosť bola zbierka 150 Zdravas' Mária rozdelená na 15 desiatkov, pričom každý desiatok predchádza Otče náš a končí Sláva Otcu.

Aby sa uľahčilo počítanie desiatkov Zdravas' Mária, používajú sa semená rastlín alebo zrnká vyhotovené z

dreva, kovu, kameňa alebo iného materiálu, ktoré sú navlečené na šnúrku alebo spojené drôtom. Krížik, ktorý pripomína kríž, na ktorom zomrel náš Pán Ježiš Kristus za vykúpenie ľudí, je završením tohto nábožného predmetu.

Túto pobožnosť katolícka zbožnosť nazvala ruženec (názov sa vzťahuje aj na opísaný predmet, pomocou ktorého sa počítajú ďalšie Zdravas' Mária).

Na začiatku modlitby ruženca sa modlí Verím v Boha (zhrnutie základných článkov katolíckej viery), pričom modliaci sa nábožne drží v ruke krížik.

(pokračovanie nabudúce)

OBJEDNAŤ

web:

www.ruzenec.org

t. č.:

02 / 222 000 63
(po-pia 8.30-16.00 hod.)

MÁRIA JE TIEŽ MOJA MATKA

Milujete Božiu Matku? Šírte Jej poslanstvo! Príďte sa ešte dnes do našej duchovnej rodiny. Veľkou výsadou účasti na fatimskom Apoštoláte je duchovná pomoc pre desaťtisíce katolíkov na Slovensku. Vďaka mesačným príspevkom Apoštolov,

ako aj vďaka Vašej podpore, budú môcť naši krajanovia spoznať Fatimské poslanstvo a odpovedať na výzvy Najsvätejšej Panny Márie.

ZÍSKATE NIENEN DUCHOVNÉ VÝHODY:

1. Každý mesiac využijete privilegium svätej omše, ktorá bude slúžená na Vaše úmysly a za Vašich najbližších.

2. Dostanete každodennú modlitebnú podporu rehoľných sestier, ktoré veľkodušne súhlasili spojiť prosby a úmysly Apoštolov Fatimy so svojimi modlitbami. Pre tento účel stačí, ak nám napíšete svoje úmysly na nami zaslaný formulár.

3. Dostanete *Diplom Apoštola Fatimy*, ako prejav uznania za Vašu účasť v tejto kampani.

4. Dostanete nálepky s vyobrazením Panny Márie Fatimskej, ktoré sú už posvätené kňazom.

5. Po troch mesiacoch svojho členstva dostanete farebnú podobizeň Panny Márie Fatimskej – tej, ktorá zá-

račným spôsobom plakala v New Orleanse v roku 1972. Táto podobizeň bola vytlačaná vo forme plagátu, špeciálne pre členov Fatimského Apoštolátu tak, aby mohol byť zarámovaný.

6. Šesťkrát ročne bezplatne získate dvojmesačník „*Spojenectvo s Máriou*“ s aktuálnymi informáciami o kampaniach a iniciatívach Nadácie Slovakia Christiana a tiež s materiálmi pre morálnu a náboženskú formáciu.

7. Po šiestich mesiacoch účasti v tomto apoštoláte dostanete posvätenú sošku Panny Márie Fatimskej.

8. Po jedenástich mesiacoch účasti na v tomto apoštoláte dostanete odznak Apoštola Fatimy.

9. Po roku trvania Vášho členstva sa zapojíte do žrebovania o niekoľkodňový pútnický zájazd do Fatimy.

Pridajte sa do našej duchovnej rodiny!

AKO APOŠTOLI FATIMY môžete podporovať našu nadáciu

- **modlitbou** – každodenne sa modlite ruženec alebo aspoň jedenkrát *Zdravas' Mária...* na úmysel všetkých členov *Fatimského Apoštolátu* a kampaní *Nadácie Slovakia Christiana*
- **a obetami** – za týmto účelom si dobrovoľne zvolte výšku mesačného milodaru

Staňte sa členmi Fatimského Apoštolátu už teraz!

VOLAJTE: 02/222 00 777 (po-pia 8.30-16.00 hod.)

NAPÍŠTE: Fatimský Apoštolát, Nadácia Slovakia Christiana, Palackého 4, 811 02 Bratislava

POĎAKOVANIA A PROSBY

Alio člen Fatimského Apoštolátu chcem, aby moje poďakovania a prosby boli zahrnuté do úmyslov svätých omší, ktoré sa slávia každý mesiac za všetkých členov Apoštolátu a ich najbližších.

Fatimský Apoštolát

POŠIETE DO MIKROU!

Desaťtisíce Slovákov
čakajú na Vašu duchovnú podporu

Pokánie!

Vďaka Vašej pomoci im pošleme:
knižky, brožúry, časopisy a vzácne devocionálie,
ktoré môžu zmeniť ich život.

Menej našich slov a viac Vašich svedectiev. Radi by sme Vám ponúkli celý rozhovor s pani Emíliou z prešovského okresu. Musíme z neho vybrať len niekoľko úryvkov, ktoré nám pani Emília počas telefonického rozhovoru poskytla:

„Robíte záslužnú prácu a nech Vás Pán Boh požehnáva. Vyzerá to tak všelijako s tým naším svetom a celým týmto systémom, že sa rúti do niečoho nedobrého. Treba trochu pribrzdiť a zachrániť čo sa dá. U ľudí nie je ochota aby hľadali pravdu. Väčšinou majú za cieľ mať sa dobre, mať všetko okolo seba, pohodlie a pod.

Dôležité je prinášať obety. Zaprieť sám seba, vziať svoj kríž a nasledovať Pána Ježiša by sme mali. Ale toto nevonía ľuďom. Pre niektorých ľudí platí, že si nevidia ďalej od nosa. Človek by si mal uvedomiť, že nie je iba „chodiace brucho“.

Na margo obety a svojho nepohodlia pani Emília opísala jednu jej situáciu, ktorá sa jej stala tesne po tom, ako bola hospitalizovaná v nemocnici po úraze hlavy. Vyhla sa ope-

rácii, ale musela byť pripútaná na lôžku. „Veľmi som sa chcela vtedy modliť aspoň to čo viem naspamäť. Poďakovať sa Pánu Bohu, že to tak dobre dopadlo. Začala som sa modliť „Otče Náš“, ale po štyroch slovách som nevedela pokračovať. Opakujem znovu, ale aj tak nič. Nevedela som si spomenúť. Spomenula som si ale na určité udalosti, o ktorých som čítala. Ľudia uvádzali príklady, keď nemohli jednu vec spraviť pre Pána, tak ho poprosili „Pane Bože, nemôžem toto, tak prijmi prosím odo mňa aspoň toto druhé.“ Nebudem to rozširovať.

Z postele som videla na náprotivnú stenu, kde visel nevelký krížik. Hovorím: „Pane Ježišu, Ty vieš že by som sa chcela pomodliť, ale sa mi nedarí. Prijmi odo mňa aspoň to, že to chcem spraviť a prijmi odo mňa aj toto trápenie, ktoré mám a urob s tým to, čo Ty chceš. Doteraz nezabudnem na ten pocit úľavy a spokojnosti, že som sa dobre pomodlila. Ako veľa krát opakoval aj sv. páter Pio: „o nás sa stará Prozreteľnosť.“ Touto dôverou k Pánovi, sa nechala viesť aj pani Emília.

Mala som ťažký život. Mala som sedem detí. Tiež aj celoživotné

zdravotné problémy. Prijala som to všetko do života. Len som Boha prosila aby mi pomáhal v tom celom. Držala som sa Pána ako malé dieťa matkinej sukne. Veľa krát som sa rukolapne presvedčila o milostiach v situáciách, keď som to najviac potrebovala. Keď som čakala siedme dieťaťko, už vtedy platil päť rokov potratový zákon. Cudzí ľudia ma presvedčali, aby som

išla na potrat. Dokonca presvedčali aj môjho manžela aby mi dohovoriť. Ja som im tvrdila, že na potrat nejdem. Pán Boh mi pomohol vychovať šesť detí, tak potom mi pomôže vychovať aj to siedme! Ani na chvíľku som neuvážovala o potrate. Teraz som taká šťastná, viete, som taká šťastná, že to ani len neviem povedať. Pán Boh stál vtedy pri mne a takto ma podržal. Teraz

POŠLITE NÁM SVEDECTVO!

MODLÍTE SA KORUNKU K BOŽIEMU MILOSRDENSTVU?
MÁTE VO SVOJEJ DOMÁCNOSTI OBRAZ MILOSRDNÉHO PÁNA JEŽIŠA?
POZNÁTE DENNÍČEK SV. SESTRY FAUSTÍNY?
ZMENILA TÁTO POBOŽNOSŤ A ÚCTA, ŽIVOT VÁM, ALEBO VAŠIM
BLÍZKYM?

Prosím, napíšte nám svoje svedectvá, ktoré použijeme pri príprave novej knihy o úcte k Božiemu milosrdenstvu!

Svedectvo nám môžete zaslať poštou na adresu:

*Nadácia Slovakia Christiana,
Palackého 4,
811 02 Bratislava,*

alebo emailom na:

redakcia@spojenectvosmariou.sk

Zanechajte, prosím, svoj telefonický kontakt - autorov vybraných textov budeme kontaktovať a tiež ich odmeníme!

Listy od priateľov

má syn už 56 rokov, stará sa o mňa so svojou rodinou. Je to dobrý človek. Čestný, veriaci. Takže opláti sa plniť Božiu vôľu, lebo Pán Boh potom pomôže. Odkazujem všetkým ženám, aby sa nebáli prijať do života dieťa. Boh pomôže! To boli 50-te, 60-te roky, najhoršie. Musela som počítať každý halier. Ale ani na chvíľu som nestratila vieru. Boh o tom všetkom vie, a pomôže mi. A pomohol! Nech si všetky ženy uvedomia, že prijať dieťa je viac ako to všetko pohodlie.

Emília

„Dedičstvo otcov zachovaj nám Pane“. Tak znie téma na tohtoročný kalendár. Opäť sme do redakcie dostali veľké množstvo listov, v ktorých nám píšete svedectvá a veľmi milé poďakovania. Nie vždy je priestor uve-

rejniť každý list a odpovedať obratom.

Za všetky listy Vám, čitateľom ďakujeme. Cirkev a jej tradície sa snažíme šíriť nezmenené a ako nemenné. Dnes to už veľa ľuďom príde ako prežitok doby. Nádejou sú tí ľudia, ktorí to dedičstvo poznajú a môžu ho zachovať a šíriť ďalej. Tak v liste píše aj pani Božena z okresu Košice:

„Vážená nadácia, veľká vďaka za nádherný kalendár a vzácny obraz (obr. Fatimskej Panny Márie určený pre členov Fatimského Apoštolátu). Je to nádherná spomienka na našu milujúcu, prekrásnu a najčistejšiu Matičku. Veľmi ťažko pochopiť, čo sa deje so Slováckmi. Ja pevne verím, že ľud sa spamätá. Jediným zmyslom života, je nachádzať na každom kroku tú pravú

NOVÝ KREŠŤANSKÝ PORTÁL
CHRISTIANITAS
 WWW.CHRISTIANITAS.SK

cestu, ktorou je náš drahý Spasiteľ a Vykupiteľ. Ja osobne som veľmi šťastná, že som prežila mladost' v tejto krajine. V kostole sme boli natlačení. Prajem všetkým, aby si chránili nádherný poklad viery, lebo toto je najcennejší a najvzácnejší poklad. Modlím sa za Vás a za Fatimských apoštolov každý deň."

Božena

„Obraz napovie viac ako tisíc slov“. To sú slová pani Heleny z okresu Nováky. Obraz Panny Márie pre členov Fatimského Apoštolátu sme zaslali aj do jej rodiny:

„Veľmi pekne Vám ďakujem za obraz. Už ho mám aj zarámovaný. Ako darček mi ho dal zarámovat' môj manžel a zavesil do izby, veď sa aj jemu veľmi zapáčil.“

Helena

Pochvala vždy poteší. Zvlášť aj od pani Margity z Bratislavy, ktorá viac ako 40 rokov pracovala vo vedeckej

knižnici ako vedúca a tiež aj v knižnici pre pacientov:

„Vážení pracovníci redakcie časopisu „Spojenectvo s Máriou“. Poďakovanie, úctu a obdiv k Vašej práci vyjadrujem aj touto formou. Teším sa, že časopis má už druhý ročník. Každé číslo ma obohacuje a posilňuje. Obdivujem aj všetkých Vašich spolupracovníkov pri tvorbe kalendára na rok 2019 a poďakovanie aj za kalendár na rok 2020. Vaše publikácie ma vždy potešia. So želaním vytrvalosti a kreativity pri Vašej nie ľahkej, no užitočnej práci (napriek všetkému a všetkým) s úctou...“

Margita

Redakčne krátené, celá mená autorov sú známe redakcii.

ADRESA REDAKCIE:

**ul. Palackého 4
811 02 Bratislava
tel.: 02 / 222 000 63**

E-MAIL

redakcia@spojenectvosmariou.sk

FACEBOOK

<https://www.facebook.com/slovakia-christiana>

Brazília: Skupina komikov nechutne uráža všetko, čo je kresťanom posvätné

Brazílska skupina komikov "Porta do Fundos" natočila film "Prvé pokušenie Krista," v ktorom útočí na kresťanov a kresťanstvo.

Cieľom tejto skupiny je iba zo-smiešniť, nič viac. Následne sa vždy odvolávajú na slobodu slova a slobodu umeleckého prejavu, čo používajú ako výhovorku pre svoje útoky, kritiku a znecitlivovanie verejnosti voči výsmechu z náboženstva. (Paradoxom je, že toto si dovoľia iba ku kresťanom, nikdy nie k islamu).

Ježiš Kristus je v ich poslednom filme vyobrazený ako homosexuál, ktorý sa zamiloval do diabla a apoštoli zas ako alkoholici. Ďalej film obsahuje množstvo urážok Matky Božej a Boha Otca.

Tento film prevzala internetová televízna spoločnosť Netflix a vysielala ho s nemeckými, francúzskymi, talianskymi a anglickými titulkami. Kresťania v mnohých krajinách proti vysielaniu filmu už podpisujú petície.

USA: Štát Massachusetts chce legálne potraty tiež pre dospievajúce dievčatá, bez súhlasu ich rodičov

Senát štátu Massachusetts v USA bude hlasovať o návrhu zákona, ktorým sa zrušia obmedzenia tý-

kajúce sa prístupu k potratom pre dospievajúcich. Návrh na zmenu a doplnenie zákona, ktorý predložila senátorka Harriette Chandler z Demokratickej strany, umožní maloletým matkám zabíjať nenarodené deti bez súhlasu ich rodičov. Umožní tiež potrat po 24 týždňoch tehotenstva.

Americkí pro-life aktivisti sa domnievajú, že zákon vyžadujúci súhlas rodičov, je v záujme dospievajúcich aj nenarodených detí. „V USA je epidémia potratov, musíme urobiť maximum, aby tieto zákony nenadobudli účinnosť,“ hovorí David Franks, vedúci skupiny „Občania Massachusetts pre život“.

Prof. Michael New z Katolíckej univerzity v Amerike sa domnieva, že súčasný zákon už zachránil 10 000 až 44 000 životov. "Je zrejmé, že znižuje mieru potratovosti medzi maloletými" - povedal prof. New.

Čína: Vláda posilňuje kontrolu nad náboženstvami a núti k propagovaniu komunistickej strany

Od 1. februára 2020 platia v Číne nové pravidlá na posilnenie kontroly nad náboženstvami, a tým aj nad samotnými veriacimi.

Všetky ich činnosti musia byť schválené úradom pre náboženské záležitosti. Majú tiež podporovať politiku komunistickej strany a vy-

chovávať veriacich, aby podporovali jej vedenie.

Okrem všeobecnej kontroly každej aktivity náboženských spoločností si nové nariadenia vyžadujú, aby „náboženský personál“ podporoval, propagoval a vykonával medzi všetkými členmi svojej komunity úplnú podriadenosť komunistickej strane Číny.

Anonymný duchovný, citovaný v Asia News, komentoval nové nariadenia a uviedol, že „v praxi už na vašom náboženstve nezáleží, jediným prijateľným náboženstvom je viera v čínsku komunistickú stranu“.

Svet: Každú sekundu je zabité jedno nenarodené dieťa

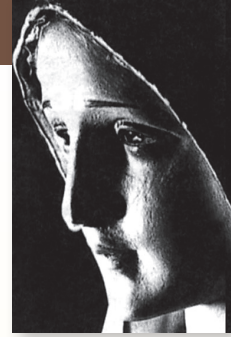
Internetová stránka www.worldometers.info uvádza štatistiky, ktoré sa vzťahujú k celosvetovej populácii.

Môžeme tu nájsť napríklad aktuálny počet narodených a zomretých v danom roku, ale aj v danom dni na celom svete.

Stránka tiež počíta okamžitú celosvetovú populáciu (7 756 557 580 ľudí v čase písania tohto článku). Návštevník sa tiež dozvie, koľko áut, bicyklov alebo počítačov bolo vyrobených v tomto roku.

Samozrejme, smutná je štatistika o počte potratov, z ktorej vyplýva, že na svete je každú necelú sekundu zabité ďalšie nenarodené dieťa.

Taliansko: Miestni vandali ničili jasličky

Uplynulé vianočné obdobie bolo v Taliansku poznamenané ďalšími prejavmi nenávisťi ku kresťanom. Vandali si vybrali za cieľ hlavne betlehemy vystavené v kostoloch alebo na námestiach v menších mestách a obciach, a ničili najmä sošky Jezuliatka, Panny Márie, ale častokrát zapálili tiež celé betlehemy, niektoré aj veľmi historicky cenné.

Najzávažnejší z niekoľkých desiatkov útokov sa odohrali v Ivrei, kde vandali zapálili jasličky v dvoch kostoloch ležiacich neďaleko seba.

Obrovský šok spôsobil útok na jasličky v kláštore Polirone, kde sa skupina mladých ľudí pokúsila najprv rozbiť sochu Jezuliatka o múr, a keď sa im to nepodarilo, vytiahli ju z kostola a zavesili ju na pouličnú lampu hlavou dole.

Zvláštnym a šokujúcim je fakt, že väčšinu páchatelov týchto činov tvorili mladí Taliani a udiali sa v menších mestách.

Sprac. VK

Prosíme o modlitbu „Otče náš“ a „Zdravas, Mária...“ na úmysel odčinenia za každý pohoršujúci a urážlivý čin voči Pánovi Ježišovi a jeho Matke a tiež za prenasledovaných kresťanov.

SKALKA PRI TRENČÍNE

MARIÁNSKE
STRANY

Na západnej strane Váhu, v tesnej blízkosti kráľovského mesta Trenčín, sa nachádza pravdepodobne najstaršie pútnické miesto na Slovensku – Skalka. S týmto miestom sú spojené mená svätcov Svorada – Andreja a Beňadika, ktorí tu žili v prvej polovici 11. storočia. Svorad prišiel v roku 1020 do benediktínskeho opátstva sv. Hipolyta v Nitre a prijal rehoľné meno Andrej. Na Skalke si v prírodnej jaskyni zradil pustovňu, ktorá je dodnes prístupná. Jeho žiakom bol sv. Beňadik, ktorý pokračoval po jeho smrti v pustovníckom živote. Bol zavraždený zbojníkmi a hodený do Váhu. Zachovala sa nám Svoradova podoba, ktorú dal vytesať jeho životopisec sv. Maurus, biskup, v katedrále mesta Pätkostolie (Quinque Ecclesiae, Pécs) do jednej zo stĺpových hlavíc. Jeho telo bolo uložené v Nitre, v katedrále sv. Emeráma.

Skalka sa stala čoskoro populárnym pútnickým miestom a už v roku 1224 tam založili benediktínske opátstvo, ktoré torzo môžeme vidieť ešte dnes. V roku 1644 biskup odovzdal kláštor jezuitom. Dobové záznamy hovoria o tom, že v kláštore znel spev veriacich „idiomate

slavonico“, čiže po slovensky. Bol teda centrom náboženským i národno-kultúrnym. Jezuiti tu pôsobili do zrušenia v roku 1773. V 18. storočí bol kláštor zničený, avšak zbojný ľud neustával v pravidelných púťach.

Pútnické miesto Skalka má dve časti: Veľkú a Malú Skalku. Ako Veľká Skalka

býval označovaný benediktínsky kláštor a ako Malá Skalka býval označovaný románsky kostol, ktorý sa spomína prvýkrát v roku 1208. V roku 1520 na jeho mieste vybuďovali kostol na počesť sv. Doroty. Kostol bol počas kuruckých vojen poškodený a opäť opravený v roku 1745. Počas éry trencianskeho farára Ľudovíta Stáreka v rokoch 1852 – 1853 bol

kostol znovu dôkladne renovovaný. Ku kostolu patrí aj kalvária so štrnástimi stanicami krížovej cesty.

Každý rok sa koná 17. júla na Skalke hlavná púť k svätému Andrejovi-Svoradovi a Beňadikovi. Na ten deň pripadá ich sviatok. Púť trvá až do 22. júla a pravidelne sa jej, za hojnej účasti veriacich, zúčastňuje aj nitriansky biskup Mons. Viľam Judák.

Foto: commons.wikimedia.org/Pistol